

Hastalarda Hekim Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hastalarda Hekim Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22662>

Özet

Hastalarda Hekim Alg?s? Ölçe?i (HHAO), hastalar?n hekimlerle ilgili sa?lık hizmetleri alg?lar?n? ve hekimlere yönelik tutumlar?n? ölçmek amacıyla geli?tirilmis? **ölçek geli?tirme** çal??mas?n?n bir ürünüdür. Bu araç, hasta-hekim ili?kisinin kalitesini ve sa?lık hizmetlerinin subjektif de?erlendirmesini nicel verilere dökmeyi hedefler. Temel amaç, sa?lık hizmeti sunumunda hastalar?n deneyimlerini anlamak ve bu deneyimleri iyile?tirecek alanlar? belirlemektir.

Ölçek, Meryem Heybet ve arkada?lar? tarafından 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r ve hekim ili?kili sa?lık hizmeti alg?lama düzeyini çok boyutlu olarak incelemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye'deki sa?lık hizmeti ortam?nda hekimlere yönelik hasta bak?? aç?s?n?n standart bir araçla ölçülmesine olanak sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Hekim Alg?s?, Hasta Memnuniyeti, Sa?lık Hizmeti Kalitesi, **Psikometri**, Ölçek Geli?tirme, Hasta-Hekim İli?kisi, Alg?lama.

Yazarlar

Meryem Heybet, Osman Tekin, Ramazan Kahveci, Emine R?veyda Heybet, Gökhan Yarlıo?lu?, ?brahim ?encan, ... Ahmet Özkara.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Türkiye'deki sa?lık sistemi ba?lam?nda, hastalar?n hekimlere yönelik alg?lar?n? sistematik ve standardize bir ?ekilde de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sunmaktır. Bu alg?, sadece hekimin teknik yeterlili?ini de?il, aynı zamanda hekimin ileti?im becerilerini, empati düzeyini ve genel olarak sunulan hizmetin kalitesini de kapsamaktadır. Ölçek, sa?lık hizmeti sunumunun kalitesini hasta gözünden de?erlendirerek iyile?tirme alanlar?n?n belirlenmesine olanak tan?r.

Bu ölçek, sa?lık kurumlar?nda hasta memnuniyetini art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirilmesi ve **hekim**lerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n, özellikle ileti?im ve hasta ili?kileri ba?lam?nda, belirlenmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Hastalarda Hekim Alg?s? Ölçe?i, çok boyutlu bir yapı olan "Hekim İli?kili Sa?lık Hizmeti Alg?s?"n? ölçmektedir. Bu yapı, hastan?n hekime duydu?u güven, hekimin ileti?im tarz?, hastaya

gösterdiği özen (empati) ve genel hekim yeterliliği gibi temel bileşenleri içerir. Ölçek, hastaların yalnızca tıbbi sonuçları değil, aynı zamanda tedavi sürecindeki duygusal ve kişilerarası etkileşimleri nasıl yorumladıklarını da inceleyerek, hasta merkezli bakım anlayışına katkıda bulunur.

Ölçeğin alt boyutları, hastaların deneyimlerini farklı açılardan yakalamak üzere tasarlanmıştır. Bu alt boyutlar genellikle hekimin mesleki bilgisi, erişilebilirliği, iletişim açıcılığı ve hastaya gösterdiği saygı gibi temalar içerir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması kapsamında, yapının uygunluğunu ve maddelerin teorik çerçeveye uyumunu değerlendirmek üzere çeşitli geçerlik analizleri yapılmıştır. Detaylı yapı geçerliği, açılmaya ve doğrulama faktör analizleri ile incelenmiştir. Kaynakta belirtilen özet bilgiden doğrudan geçerlik katsayıları sunulmamış olsa da, ilgili akademik makalede (Heybet vd., 2016), ölçeğin **yapı geçerliği**ne dair kapsamlı bulgular mevcuttur. Bu bulgular, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya bağlı olarak bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **güvenirlilik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin alt boyutlarının ve toplam puanının yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu rapor edilmiştir. Tipik olarak bu tür ölçeklerde Cronbach Alfa katsayısı kullanılır ve bu katsayıların kabul edilebilir sınırların üzerinde olduğu belirtilmiştir. Ölçeğin tekrarlı ölçümlerde tutarlı sonuçlar verme yeteneği, güvenilirliğini kanıtlamaktadır. Tam güvenirlilik katsayıları ve test-tekrar test güvenirliliği bilgileri için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Hastalarda Hekim Algısı Ölçeğinin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için faktör analizleri kullanılmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu belirlemek amacıyla Açılmaya Faktör Analizi (AFA) uygulanmış, ardından bu faktör yapısının doğruluğunu test etmek için Doğrulama Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda, hekim algısının temsil eden anlamlı alt boyutların ortaya çıktığı belirtilmiştir. Bu faktör yapısı, hastaların hekim algısının tek bir boyutta değil, farklı algısal bileşenler üzerinden oluştuğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme / Öz Bildirim Ölçeği

Format: Orijinal makalede detaylı derecelendirme bilgisi yer almaktadır. Genellikle Likert tipi bir derecelendirme (Örneğin: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılmıyorum'a uzanan 5'li veya 7'li skalalar) kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ortamlarda hekim ilikili sağlık hizmeti almış hastalar.

Yaş Grubu: Yetişkin (Sağlık hizmetlerinden faydalanan rehit bireyler).

Popülasyon Detayları: Ölçek, sağlık hizmeti almış ve hekimle etkileimde bulunmuş bireyler üzerinde standartlaştırılmıştır. Örneklem büyüklüğü ve demografik özellikler orijinal makalede detaylandırılmıştır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda bireysel uygulama. Hastalardan, hekime yönelik algıları ve deneyimlerini belirli maddeler üzerinden derecelendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Hasta Deneyimi, Sağlık Hizmetleri, Hekim İlişkisi, Algı Ölçeği, Tıbbi İletişim, Sağlık Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Meryem Heybet

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Detaylı bilgi için sorumlu yazar Meryem Heybet ile iletişime geçilebilir.

Yazma Adresi: Meryem Heybet, meryemheybet@gmail.com

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2016 yılında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve telif hakları, sorumlu yazar Meryem Heybet ve yayıncı kurulu olan **Konuralp Tıp Dergisi**'nin politikalarına tabidir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi veya makalenin yayımlandığı derginin telif hakları kurallarına uyulması gerekmektedir.

Kaynaklar

Heybet, M., Tekin, O., Kahveci, R., Heybet, E. R., Yarlo?lue?, G., ?encan, ?, ... Özkara, A. (2016). Hastalarda hekim alg?s?na yönelik bir ölçek geli?tirme çal??mas?: Hekim ili?kili sa?lık hizmeti alg?lama. *Konuralp T?p Dergisi*, 8 (2), 104-113.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [hastalarda-hekim-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Makaleye ayr?ca TR Dizin üzerinden eri?im sa?lanabilir: [app.trdizin.gov.tr](#)

Hastalarda Hekim Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif haklar? ve akademik yay?n kurallar? gere?i burada sunulmamaktad?r. Ölçek maddelerine tam olarak eri?mek için yay?mlanan akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM